

62015CJ0552

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

19. září 2017 (*1)

„Nesplnění povinnosti státem – Volný pohyb služeb – Motorová vozidla – Nájem nebo leasing motorového vozidla osobou s bydlištěm v některém členském státě od poskytovatele usazeného v jiném členském státě – Registrační poplatek – Úhrada poplatku v plné výši v okamžiku registrace – Zásady pro vrácení poplatku – Přiměřenost“

Ve věci C-552/15,

jejímž předmětem je žaloba pro nesplnění povinnosti na základě článku 258 SFEU podaná dne 23. října 2015,

Evropská komise, zastoupená M. Wasmeierem a J. Tomkinem, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně,

proti

Irsku, zastoupenému L. Williams, E. Creedon a A. Joycem, jako zmocněnci, ve spolupráci s M. Collinsem, SC, jakož i S. Kingston a C. Daly, BL, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalovanému,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda, A. Tizzano, místopředseda, L. Bay Larsen, T. von Danwitz a J. L. da Cruz Vilaça, předsedové senátů, E. Levits (zpravodaj), J.-C. Bonichot, A. Arabadžev, C. Toader, M. Safjan, E. Jarašíňas, C. G. Fernlund, C. Vajda, S. Rodin a F. Biltgen, soudci,

generální advokát: M. Szpunar,

vedoucí soudní kanceláře: L. Hewlett, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 22. listopadu 2016,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 2. března 2017,

vydává tento

Rozsudek

1

Svou žalobou se Evropská komise domáhá, aby Soudní dvůr určil, že Irsko tím, že vyžaduje od osoby s bydlištěm v Irsku, která dovezla do tohoto členského státu vozidlo, jež je pronajato nebo předmětem leasingu v jiném členském státě, aby zaplatila registrační poplatek (Vehicle Registration Tax) v plné výši bez zohlednění doby užívání uvedeného vozidla, a to v situaci, kdy toto vozidlo nemá být, ani ve skutečnosti není, v Irsku trvale používáno, a tím, že stanovilo

podmínky pro vrácení tohoto poplatku, které jdou nad rámec toho, co je nezbytně nutné a přiměřené, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z článku 56 SFEU.

Právní rámec

2

Článek 131 odst. 4 Finance Act 1992 (zákon o financích z roku 1992) naposledy pozměněný Finance Act 2014 (zákon o financích z roku 2014) účinný ke dni uplynutí lhůty stanovené v doplňujícím odvodněném stanovisku, zní:

„Po 1. lednu 1993 nelze vlastnit nebo mít svěřeno neregistrované vozidlo nebo vozidlo konvertované, u kterého nebyly u daňové správy (Commissioners) ohlášeny předepsané požadavky týkající se konverze s výjimkou případů, kdy se jedná o osobu oprávněnou nebo kdy se na vozidlo vztahuje výjimka na základě článku 135 ve znění účinném v rozhodné době nebo se jedná o vozidlo uvedené v čl. 143 odst. 3 či je vozidlo osvobozeno od povinnosti registrace na základě článku 135 A.“

3

Článek 132 odst. 1 zákona o financích z roku 1992 stanoví:

„S výhradou ustanovení této kapitoly a souvisejících předpisů se s účinností od 1. ledna 1993 zavádí, vybírá a platí spotřební daň označená jako registrační poplatek za vozidla v příslušné výši mezi těmi uvedenými v odstavci 3:

(a)

při registraci vozidla, a

(b)

při prohlášení podle čl. 131 odst. 3.“

4

Na základě čl. 132 odst. 2 zákona o financích z roku 1992 je registrační poplatek za vozidla (dále jen „registrační poplatek“) splatný k okamžiku registrace vozidla a odváděný osobou, která vozidlo registruje.

5

Výše registračního poplatku, která má být zaplacená, se počítá pro standardní vozidla v souladu s články 132 a 133 zákona o financích z roku 1992 na základě:

—

prodejní ceny vozidel na volném trhu (open market selling price) definované v čl. 133 odst. 3 zákona o financích z roku 1992 jako cena vozidla, kterou „je možné rozumně očekávat při nezávislém prodeji [...] na irském maloobchodním volném trhu“. Při výpočtu prodejní ceny na volném trhu ojetých vozidel zohledňuje daňová správa zpravidla celou škálu parametrů a přihlíží k seznamům sazeb, prodejním katalogům, jakož i internetovým stránkám;

—

úrovn? emisí oxidu uhli?itého dot?eného vozidla, p?i?emž nejvíce zne?iš?ující vozidla (nad 225g/km) podléhají registra?nímu poplatku rovnajícímu se 36 % prodejní ceny na volném trhu s minimální hranicí 720 euro v souladu s tabulkou uvedenou v ?látku 132 zákona o financích z roku 1992.

6

N?které typy vozidel a osob jsou osvobozeny od povinnosti platit registra?ní poplatek. V souladu s ?l. 135 odst. 1 písm. a), b), c) a d) zákona o financích z roku 1992 jsou osvobozena vozidla do?asn? dovozená nerezidenty za ú?elem profesního nebo soukromého užití, rezidenty pracujícími pro zam?stnavatele usazeného v jiném ?lenském stát?, který jim poskytl vozidlo, nebo rezidenty vykonávajícími nezávislou ?innost výlu?n? ?i p?evážn? v jiném ?lenském stát?, vozidla sloužící ke speciálnímu užití, která nejsou ur?ena k užívání na veřejných místech.

7

Pokud výjimka nestanoví n?co jiného, musí být všechna vozidla dovozená do Irska registrována a registra?ní poplatek zaplacen do 30 dn? následujících po p?íjezdu vozidla na irské území po p?edregistra?ní kontrole vozidla provád?né National Car Testing Service (Národní technický kontrolní ú?ad, Irsko). Taková povinnost se zejména týká dovozených vozidel, jež jsou pronajata nebo p?edm?tem leasingu v jiném ?lenském stát?.

8

?lánek 135 D zákona o financích z roku 1992 týkající se vrácení registra?ního poplatku za vozidla p?i vývozu n?kterých vozidel byl zaveden Finance Act 2012 (zákonem o financích z roku 2012) a je použitelný od 8. dubna 2013. Druhý odstavec písm. b) uvedeného ?látku však byl zaveden zákonem o financích z roku 2014. Takto zm?n?ný ?lánek 135 D zákona o financích z roku 1992 stanoví:

„(1) Da?ová správa m?že vrátit ?ást registra?ního poplatku za vozidla, jehož výše se vypo?ítá podle ustanovení tohoto ?látku na základ? prodejní ceny vozidla na volném trhu, které bylo vyvezeno ze zem?, pokud

(a)

toto vozidlo náleží do kategorie M1;

(b)

toto vozidlo bylo registrováno na základ? ?látku 131, a pokud byla výše registra?ního poplatku za vozidla zaplacena;

(c)

vozidlo bylo bezprost?edn? p?ed odhlášením registrováno na základ? ?látku 131;

(d)

ve 30 dnech p?edcházejících jeho odhlášení

(i)

vozidlo a všechny dokumenty uvedené v bodech (b) nebo (c) a,

(ii)

případně platné osvědčení o kontrole [...] týkající se vozidla

byly prozkoumány příslušnou osobou, která došla k závěru, že se všechny relevantní skutečnosti shodují;

(e)

v okamžiku prozkoumání skutečností uvedených v bodě (d) není prodejní cena vozidla na volném trhu, a sice cena uvedená v odstavci 2, nižší než 2000 euro, a

(f)

jsou dodrženy požadavky tohoto odstavce.

(2) Výše registračního poplatku za vozidla, která má být vrácena –

(a)

se počítá na základě prodejní ceny vozidla na volném trhu (jak je určena daňovou správou) v okamžiku kontroly uvedené v odst. 1 písm. d) a

(b)

zahrnuje částku, která se počítá pomocí jednoho nebo vícero vzorců či jiných prostředků výpočtu, které mohou být stanoveny ministerstvem prostřednictvím jím přijatých prováděcích ustanovení na základě článku 141.

(3) Návrh na vrácení části registračního poplatku za vozidla podle tohoto článku musí být podán v souladu s podmínkami a ve formě schválenými daňovou správou a musí k němu být přiloženy:

(a)

dokumenty, které mohou právně dostatečným způsobem prokázat daňové správě, že bylo vozidlo vyvezeno ve 30 dnech následujících po kontrole na základě tohoto článku, a

(b)

důkaz, že bylo vozidlo následně registrováno v jiném členském státě nebo bylo definitivně vyvezeno mimo Evropskou unii.

(4) Výše registračního poplatku za vozidla vypočítaná za účelem vrácení poplatku podle tohoto článku pro dané vozidlo musí být snížena tak, aby byla zohledněna –

(a)

částka očištěná od všech dříve přiznaných slev a vratek z tohoto poplatku na vozidlo podle této kapitoly, a

(b)

administrativní poplatek ve výši 500 eur.

(5) Všechna vrácení registračního poplatku za vozidla na základě tohoto článku se uskutečují jménem osoby uvedené v okamžiku kontroly upravené v odst. 1 písm. d) v registrech vedených v souladu s článkem 60 Finance Act 1993 (zákon o financích z roku 1993).“

9

Procentní částka prodejní ceny na volném trhu sloužící jako základ pro výpočet vrácení poplatku podle čl. 135 D odst. 2 zákona o financích z roku 1992 závisí na úrovni emisí oxidu uhličitého vozidla stejná jako v případě, kdy tento parametr určuje výši pro vodně vybíraného registračního poplatku.

10

V souladu s Vehicle Registration and Taxation Regulations 2015 (nařízení o registraci a zdanění vozidel z roku 2015, dále jen „prováděcí nařízení z roku 2015“) přijatým 17. prosince 2015, které nabylo účinnosti dne 1. ledna 2016, se výše vratky upravené v čl. 135 D odst. 2 písm. b) zákona o financích z roku 1992 vypočítá tak, že se vynásobí výše registračního poplatku za vozidla vypočítané podle čl. 135 D odst. 2 písm. a) tohoto zákona referenční sazbou odpovídající mezibankovní nabídkové sazbě v eurozóně (euribor) za dvanáct měsíců.

11

Na základě článku 49 Finance Act 2015 (zákon o financích z roku 2015) byla výše administrativního poplatku uvedená v čl. 135 D odst. 4 písm. b) zákona o financích z roku 1992 snížena od 1. ledna 2016 na 100 eur.

Postup před zahájením soudního řízení a řízení před Soudním dvorem

12

Po výměně dopisů, která začala v lednu 2003, jakož i setkání s irskými úřady kvůli tomu, zda irský systém registračního poplatku dodržuje zásady uvedené v rozsudcích ze dne 21. března 2002, Cura Anlagen (C-451/99, EU:C:2002:195), a ze dne 15. září 2005, Komise v. Dánsko (C-464/02, EU:C:2005:546), zaslala Komise dne 27. ledna 2011 Irsku výzvu dopisem. Komise v ní uvedla, že Irsko tím, že vyžaduje od osoby s bydlištěm v Irsku, která dovezla do tohoto členského státu vozidlo, jež je pronajato nebo prostředem leasingu v jiném členském státě, aby zaplatila registrační poplatek bez zohlednění doby užívání uvedeného vozidla a aniž by měla osoba s bydlištěm v Irsku právo na osvobození nebo na vrácení poplatku, a to v situaci, kdy toto vozidlo nemá být, ani ve skutečnosti není, v Irsku trvale používáno, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z článků 56 až 62 SFEU.

13

V odpovědi na výzvu dopisem ze dne 26. května 2011 zpochybnilo Irsko údajnou neslučitelnost svých právních předpisů s unijním právem. Ačkoliv irské úřady souhlasily s tím, že uplatnění registračního poplatku za vozidla, jež jsou pronajata nebo prostředem leasingu, lze považovat za případnou překážku volnému pohybu služeb, tvrdily, že takové právní předpisy jsou odvodněny Irskem uskutečnou volbou bydliště jakožto kritériem pro výkon jeho daňových pravomocí a dále ochranou životního prostředí, ochranou hospodářské soutěže a soudržnosti a účinnosti režimu registračního poplatku. Irsko zdůraznilo, že změna systému registračního poplatku by poskytla automobilovým leasingovým společnostem se sídlem v Severním Irsku, kde je registrační

poplatek nižší, konkurenční výhodu a pobízela by tak irské rezidenty k používání vozidel pocházejících ze zahraničí, což by poškodilo tuzemský obchod s vozidly a způsobilo těžké daňové ztráty.

14

Komise, neposvědčena argumenty Irska, vydala dne 27. října 2011 odvodné stanovisko, v němž zopakovala analýzu uvedenou ve výzvě dopisem.

15

Dopisem ze dne 10. ledna 2012 irské úřady informovaly Komisi, že zavedou systém vrácení poplatku, jenž umožní žadatelům, kteří zaplatili registrační poplatek v plné výši, získat vrácení poplatku. Dopisem ze dne 10. dubna 2012 tyto úřady sdělily Komisi text zákona o financích z roku 2012, jenž takový systém upravoval s úmyslem, že k tomuto zákonu bude ještě přijato prováděcí nařízení. Systém vrácení poplatku nabyl v Irsku účinnosti dne 8. dubna 2013.

16

V dopise ze dne 26. září 2013 určeném irským úřadům Komise uvedla, že irský systém registračního poplatku žádný nezohledňuje usnesení ze dne 29. září 2010, VAV-Autovermietung (C-91/10, nezveřejněné, EU:C:2010:558). Podle Komise je platba registračního poplatku v plné výši bez zohlednění délky smlouvy o leasingu, může-li být tato délka stanovena, nepřiměřená, i když byl zaveden systém jeho vrácení. Komise tedy vyzvala irské úřady, aby jí poskytly informace o opatřeních, která zamýšlí přijmout za účelem dosažení souladu s uvedeným usnesením.

17

Po výměně dopisů a setkání s irskými úřady vydala Komise dne 11. července 2014 doplňující výzvu dopisem, v níž zopakovala svůj postoj k závěrům vyplývajícím z usnesení ze dne 29. září 2010, VAV-Autovermietung (C-91/10, nezveřejněné, EU:C:2010:558). Podle Komise Irsko nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z článků 56 až 62 SFEU, když vyžaduje od osoby s bydlištěm v Irsku, která dovezla do tohoto členského státu vozidlo, jež je pronajato nebo předem leasingu v jiném členském státě, aby uhradila registrační poplatek v plné výši odpovídající trvalé registraci, a nikoli částku poměrnou k době užití uvedeného vozidla v Irsku, je-li tato doba předurčená a omezená. Mimoto mohou podmínky pro vrácení zaplaceného poplatku, tedy platba administrativního poplatku ve výši 500 eur, podrobení se povinnými technickým kontrolám a případná ztráta úroků, dohromady odrazovat od poskytování přeshraničních služeb.

18

V odpovědi ze dne 11. listopadu 2014 na doplňující výzvu dopisem Irsko uvedlo, že systém registračního poplatku je spravedlivý a přiměřený a respektuje požadavky článku 56 SFEU. Tento členský stát zejména zdůraznil, že irské právní předpisy se značně liší od nizozemských, kterých se usnesení ze dne 29. září 2010, VAV-Autovermietung (C-91/10, nezveřejněné, EU:C:2010:558), týkalo, že vrácení poplatku je povinné, jsou-li splněné zákonné podmínky, a že Irsko právo přijímá opatření upravující výplatu úroků z vrácených částek.

19

Dne 26. února 2015 přijala Komise doplňující odvodné stanovisko, v němž zopakovala svůj postoj vyjádřený v doplňující výzvě dopisem, podle něhož je platba registračního poplatku v plné výši, i ve spojení s mechanismem jeho vrácení, nepřiměřená, je-li doba užití dopředu známa. Kromě toho je nepřiměřený administrativní poplatek ve výši 500 eur a spolu s případnou ztrátou

úrok? a povinností podstoupení technické kontroly ma?í zna?nou ?ást ú?inku vrácení poplatku. Komise proto vyzvala Irsko, aby tomuto dopl?ujícím od?vodn?nému stanovisku vyhov?lo ve lh?t? dvou m?síc? od jeho doru?ení, tj. od 27. února 2015.

20

Dopisem ze dne 27. dubna 2015 setrvalo Irsko ve svém názoru, podle n?hož jsou jeho právní p?edpisy v souladu s unijním právem. Tento ?lenský stát krom? toho up?esnil, že ?l. 135 D odst. 2 písm. b) zákona o financích z roku 1992, ve zn?ní zákona o financích z roku 2014, nov? upravuje výplatu úroku a související provád?cí p?edpisy nabývají dne 1. ledna 2016 ú?innosti. Irsko rovn?ž informovalo Komisi o svém zám?ru snížit administrativní poplatek z 500 eur na 100 euro.

21

Majíc za to, že ke dni uplynutí lh?ty stanovené v dopl?ujícím od?vodn?ném stanovisku, nejsou použitelné právní p?edpisy Irska v souladu s unijním právem, podala Komise projednávanou žalobu.

22

Irsko na základ? ?látku 16 t?etího pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie požádalo, aby Soudní dv?r zasedal ve velkém senátu.

K žalob?

K ?ádnému pr?b?hu ?ízení o nespln?ní povinnosti

Argumentace ú?astník? ?ízení

23

A? Irsko formáln? nevzneslo námitku nep?ípustnosti žaloby, uvádí, že svým chováním p?ed zahájením soudního ?ízení, jakož i v okamžiku podání žaloby, porušila Komise zásadu loajální spolupráce zakotvenou v ?l. 4 odst. 3 SEU a obecnou zásadu ?ádné správy zakotvenou v ?látku 41 Listiny základních práv Evropské unie a nerespektovala jeho práva na obhajobu.

24

Nejprve totiž Komise poté, co p?ípustila, že by systém vrácení poplatku mohl být slu?itelný s ?lánkem 56 SFEU, zm?nila v pr?b?hu roku 2013 postoj a s odkazem na usnesení ze dne 29. září 2010, VAV-Autovermietung (C?91/10, nezveřejn?né, EU:C:2010:558) zamítla samotný princip takového systému vrácení poplatku v kontextu p?eshrani?ního použití vnitrostátního registra?ního poplatku. Taková zm?na postoje Komise k požadavk?m, které lze vyvodit z ?látku 56 SFEU, p?itom nastala bez jakékoli relevantní zm?ny judikatury a Irsko své právní p?edpisy n?kolikrát upravovalo, aby je uvedlo do souladu s p?vodními požadavky Komise.

25

Dále byla podle Irska podána žaloba předem a ignorovala některé úpravy irských právních předpisů, zejména výplatu úroků stanovenou zákonem o financích z roku 2014. Irsko poukazuje na to, že před samotným podáním žaloby, tj. 23. října 2015, byla Komise informována o tom, že od 1. ledna 2016 nabude účinnosti prováděcí nařízení z roku 2015 stanovující podmínky výplatu úroků v případě vrácení poplatků a současně i zákon o financích z roku 2015 upravující snížení administrativního poplatku na 100 eur.

26

Nakonec postoj Komise, jak je uveden v žalobě, zůstává nejednoznačný zejména v otázce, zda se její závěry zakládají na jediném důvodu nebo na dvou rozdílných důvodech s tím, že první vychází z neexistence mechanismu poměrné platby registračního poplatku a druhý z toho, že podmínky pro vrácení tohoto poplatku jdou nad rámec toho, co je nezbytně nutné a přiměřené. Pro Irsko je tedy velmi obtížné uplatnit jeho práva na obhajobu.

27

Komise na to namítá, že není nesoudržná, ani nezměnila postoj, když ve světle posledních opatření přijatých Irskem nově vyhodnotila soulad irského systému registračního poplatku s unijním právem. Obecně uvádí, že Irsko po uplynutí lhůty stanovené v doplňujícím odvodném stanovisku neprijalo opatření nezbytná k tomu, aby uvedlo své právní předpisy do souladu s unijním právem. Článek 135 D odst. 2 písm. b) zákona o financích z roku 1992, zavedený zákonem o financích z roku 2014, se omezuje na případné pozdější přijetí pravidel týkajících se výplaty úroků a nelze mít za to, že se jedná o dokončený nebo fungující systém takové výplaty. Uvedená pravidla sice byla nakonec přijata v prováděcím nařízení z roku 2015, avšak k tomu došlo až 17. prosince 2015, tedy po uplynutí lhůty stanovené v doplňujícím odvodném stanovisku.

Závěry Soudního dvora

28

Z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že cílem postupu před zahájením soudního řízení je poskytnout dotčenému členskému státu příležitost splnit své povinnosti vyplývající z práva Unie, a zároveň efektivně uplatnit své prostředky obrany proti skutečnostem vytýkaným Komisí (rozsudky ze dne 10. května 2001, Komise v. Nizozemsko, C-152/98, EU:C:2001:255, bod 23; ze dne 5. listopadu 2002, Komise v. Německo, C-476/98, EU:C:2002:631, bod 46; ze dne 8. dubna 2008, Komise v. Itálie, C-337/05, EU:C:2008:203, bod 19, a ze dne 7. dubna 2011, Komise v. Portugalsko, C-20/09, EU:C:2011:214, bod 18).

29

Bezvadnost řízení je podstatnou zárukou, kterou Smlouva stanovila nejen za účelem ochrany práv dotčeného členského státu, ale rovněž pro zajištění toho, aby předemtem případného soudního řízení byl jasně vymezený spor. Z tohoto požadavku vyplývá, že cílem výzvy dopisem je vymezit předemt sporu a oznámit členskému státu, vyzvanému k předložení vyjádření, skutečnosti nezbytné pro přípravu jeho obrany a dále umožnit mu vyhovět požadavkům dříve, než bude podána žaloba k Soudnímu dvoru (rozsudek ze dne 10. dubna 2008, Komise v. Itálie, C-442/06, EU:C:2008:216, bod 22).

30

V projednávání věci, pokud jde o argument, podle něhož Komise v průběhu postupu před

zahájením soudního řízení změníla svůj postoj ke slučitelnosti systému zdanění a následného vrácení, je třeba uvést, že tento orgán Irsku převodně vytýkal ve výzvě dopisem, jakož i v odvodněném stanovisku, že vyžaduje od osob s bydlištěm v Irsku, které dovezly do tohoto členského státu vozidlo, jež je pronajato nebo převzetím leasingu v jiném členském státě, aby zaplatily registrační poplatky bez zohlednění doby užívání uvedeného vozidla a aniž by měla osoba s bydlištěm v Irsku právo na osvobození nebo na vrácení poplatku, a to v situaci, kdy toto vozidlo nemá být, ani ve skutečnosti není, v Irsku trvale používáno.

31

Tyto výtky se vztahují k irským právním předpisům účinným ke dni zaslání výzvy dopisem a vydání uvedeného odvodněného stanoviska, kdy tyto právní předpisy neupravovaly žádný mechanismus vrácení registračního poplatku. Z těchto výtek ani z obsahu výzvy dopisem nebo odvodněného stanoviska nicméně nelze vyvodit, že Komise provedla právní posouzení slučitelnosti systému výběru registračního poplatku s následným vrácením s článkem 56 SFEU.

32

Poté, co systém vrácení registračního poplatku nabyl dne 8. dubna 2013 účinnosti, vydala Komise dne 11. července 2014 doplňující výzvu dopisem, v níž stanovila tomuto členskému státu novou lhůtu pro předložení vyjádření předtím, než mu dne 26. února 2015 zaslala doplňující odvodněné stanovisko založené na vytýkaných skutečnostech shodných s vytýkanými skutečnostmi obsaženými v této doplňující výzvě dopisem. Komise v něm uvedla, že výběr poplatku v plné výši i ve spojení s mechanismem jeho vrácení je nepřiměřený v případě, že je doba užití dopředu známá. Doplnila, že administrativní poplatek ve výši 500 euro je rovněž nepřiměřený a spolu s případnou ztrátou úroků a povinností podstoupení technické kontroly má za značnou část úinku vrácení poplatku.

33

Komise neporušila práva Irska na obhajobu tím, že Irsku zaslala doplňující výzvu dopisem, v níž stanovila tomuto členskému státu novou lhůtu pro předložení vyjádření předtím, než mu zaslala doplňující odvodněné stanovisko založené na vytýkaných skutečnostech shodných s vytýkanými skutečnostmi obsaženými v této výzvě, neboť si Irsko mohlo přizpůsobit svou obhajobu.

34

Pokud jde o údajné porušení zásady loajální spolupráce a zásady řádné správy na základě volby data podání žaloby, je třeba připomenout, že přísluší Komisi, aby posoudila vhodnost podání žaloby proti členskému státu, určila ustanovení, které porušil, a zvolila okamžik, kdy vzhledem k tomu zahájí řízení o nesplnění povinnosti, přičemž úvahy, které určují tuto volbu, nemohou ovlivnit přípustnost žaloby (rozsudky ze dne 1. června 1994, Komise v. Německo, C-317/92, EU:C:1994:212, bod 4; ze dne 18. června 1998, Komise v. Itálie, C-35/96, EU:C:1998:303, bod 27, ze dne 1. února 2001, Komise v. Francie, C-333/99, EU:C:2001:73, bod 24, a ze dne 8. prosince 2005, Komise v. Lucembursko, C-33/04, EU:C:2005:750, bod 66). Komise totiž má pravomoc posoudit, kdy je na místě podat žalobu, a Soudnímu dvoru tedy v zásadě nepřisluší takové posouzení kontrolovat (rozsudky ze dne 10. května 1995, Komise v. Německo, C-422/92, EU:C:1995:125, bod 18, a ze dne 4. března 2010, Komise v. Itálie, C-297/08, EU:C:2010:115, bod 87).

35

Dále se podle ustálené judikatury Soudního dvora existence nesplnění povinnosti posuzuje

vzhledem ke stavu, v němž se řecký stát nacházel v době, kdy uplynula lhůta stanovená v odvodném stanovisku, a zejména, že kterým došlo následně, nemohou být Soudním dvorem brány v úvahu (rozsudky ze dne 19. června 2003, Komise v. Francie, C-161/02, EU:C:2003:367, bod 9; ze dne 20. května 2010, Komise v. Španělsko, C-158/09, nezveřejněný EU:C:2010:292 bod 7, a ze dne 28. října 2010, Komise v. Litva, C-350/08, EU:C:2010:642, bod 30).

36

Proto, pokud v okamžiku uplynutí lhůty stanovené v odvodném stanovisku má Komise za to, že řecký stát nesplnil svou povinnost, musí být pravidla uvedená v článku 258 SFEU uplatněna, aniž by Komise byla v zásadě povinna dodržet určitou lhůtu (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 28. října 2010, Komise v. Litva, C-350/08, EU:C:2010:642, body 33 a 34 a citovaná judikatura, a ze dne 16. dubna 2015, Komise v. Německo, C-591/13, EU:C:2015:230, bod 14).

37

Argument Irska týkající se údajně předem podané projednávané žaloby proto musí být zamítnut.

38

Nakonec, pokud se jedná o údajnou nejednoznačnost předemtu projednávané žaloby, je třeba připomenout, že v souladu s čl. 120 písm. c) jednacího řádu a související judikaturou, musí každý návrh na zahájení řízení uvádět předemtu sporu, dovolávané žalobní důvody a argumenty, jakož i stručný popis uvedených žalobních důvodů. Tyto údaje musí být dostatečně jasné a přesné, aby umožnily žalovanému připravit si obranu a Soudnímu dvoru provést přezkum. Z toho vyplývá, že hlavní skutkové a právní okolnosti, na kterých je žaloba založena, musí uceleně a srozumitelně vyplývat z textu samotné žaloby a návrhová žádání žaloby musí být formulována jasně, aby se předešlo tomu, že Soudní dvůr rozhodne nad rámec návrhových žádání nebo opomene rozhodnout o některém z žalobních důvodů (rozsudky ze dne 11. července 2013, Komise v. Česká republika, C-545/10, EU:C:2013:509, bod 108 a citovaná judikatura, ze dne 23. února 2016, Komise v. Maďarsko, C-179/14, EU:C:2016:108, bod 141, a ze dne 22. září 2016, Komise v. Česká republika, C-525/14, EU:C:2016:714, bod 16).

39

V projednávaném případě je třeba konstatovat, že žaloba Komise se týká irského systému registračního poplatku používaného na vozidla, jež jsou pronajata nebo předemtem leasingu v jiném řeckém státě, který byl účinný k datu uplynutí lhůty stanovené v doplňujícím odvodném stanovisku.

40

Je třeba rovněž uvést, že Komise v petitu návrhu na zahájení řízení jasně uvedla, že Irsku jednak vytýká, že osoby s bydlištěm v Irsku, která dovezla do tohoto řeckého státu vozidlo, jež je pronajato nebo předemtem leasingu v jiném řeckém státě, ukládá povinnost, aby zaplatila v plné výši registrační poplatek bez zohlednění doby užívání uvedeného vozidla, a to v situaci, kdy toto vozidlo nemá být, ani ve skutečnosti není, v Irsku trvale používáno, a jednak stanovení podmínek pro vrácení tohoto poplatku, které jdou nad rámec toho, co je nezbytně nutné a přiměřené. Tyto výtky přitom odpovídají těm, které byly uvedeny v doplňující výzvě dopisem, jakož i v doplňujícím odvodném stanovisku. I když je pravda, že v odvodném návrhu na zahájení řízení odkazovala Komise několikrát na systém registračního poplatku jako celek, uvedla v něm nicméně samostatnou analýzu ohledně povinnosti zaplacení registračního poplatku v plné

výši a podmínek jeho vrácení, a upřesnila, zejména v bodě 29 návrhu, že tato opatření jednotlivě a zejména dohromady představují omezení volného pohybu služeb.

41

Argument týkající se údajné nejednoznačnosti předmětu projednávané žaloby tak musí být zamítnut.

42

Z výše uvedeného vyplývá, že Irsko nemůže důvodně tvrdit, že byla projednávaná žaloba podána v rozporu se zásadami loajální spolupráce a řádné správy, jakož i zásadou respektování práva na obhajobu.

K věci samé

Argumentace účastníků řízení

43

Komise uvádí, že irský systém registračního poplatku úměrný ke dni uplynutí lhůty stanovené v doplňujícím odvodněném stanovisku může nepřiměřeně omezit poskytování a přijímání služeb leasingu a pronájmu v rozporu s článkem 56 SFEU.

44

Nejprve tvrdí, že povinnost dopředu zaplatit registrační poplatek v plné výši odpovídající konečné registraci bez ohledu na předpokládanou skutečnou dobu užívání v Irsku – a pokud je délka leasingu nebo pronájmu jasně daná a dopředu známá – vede k nepřiměřené finanční zátěži, neboť částka, která musí být dopředu uhrazena, může představovat téměř dvojnásobek výše skutečně splatné částky. Možnost vrácení zbylého poplatku po odhlášení vozidla z Irska tento závěr nezpochybňuje a neumožňuje stanovení vhodného rozlišení mezi konečným dovozem a krátkodobým pronájmem či leasingem.

45

Dále může být žádost o vrácení poplatku podána toliko po ukončení řízení zahrnujícího povinnou technickou kontrolu vozidla, což znamená dodatečné náklady, neboť podle pravidel úměrných ke dni uplynutí lhůty stanovené v doplňujícím odvodněném stanovisku byla osoba registrující vozidlo povinna zaplatit 500 euro jako administrativní poplatek vztahující se k řízení o vrácení poplatku.

46

Nakonec kromě finanční zátěže spočívající v povinnosti dopředu v plné výši zaplatit registrační poplatek, jakož i v nákladech souvisejících s technickou kontrolou a řízením o vrácení poplatku, nebylo k témuž datu upraveno, že osoby, které mají vozidla v pronájmu nebo na leasing, získají úroky z částek zadržovaných vnitrostátními úřady během doby pronájmu nebo leasingu.

47

Tato opatření jednotlivě a zejména dohromady jiní pronájem a leasing vozidel pocházejících z jiných členských států obtížnějším než pronájem nebo leasing vozidel u společností se sídlem v Irsku.

Pokud jde zejména o povinnost dopředu zaplatit registrační poplatek v plné výši, Komise uvádí, že z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že k tomu, aby byl takový poplatek přiměřený, musí být vypočítán s náležitým zohledněním délky nájemní smlouvy dotčeného vozidla nebo doby používání tohoto vozidla na dotčené silniční síti (usnesení ze dne 27. června 2006, van de Coevering, C-242/05, EU:C:2006:430, body 31 až 33; ze dne 22. května 2008, Ilhan, C-42/08, nezveřejněné, EU:C:2008:305, body 20 a 24, a ze dne 29. září 2010, VAV-Autovermietung, C-91/10, nezveřejněné, EU:C:2010:558, body 20, 21, 26 a 30). Cílem irského režimu vrácení registračního poplatku je přitom spíše zahrnutí krátkodobého dovozu vozidel do širšího systému vrácení poplatků při vývozu, než speciální zajištění poměrného zdanění dovozu vozidel na dočasná předurčená období k délce dovozu.

Navzdory okolnosti, že je registrační poplatek počítán na základě prodejní ceny na volném trhu a závisí zejména na stavu a počtu najetých kilometrů vozidla, je možné podle Komise zavést poměrný poplatek, aniž by byly dotčeny cíle sledované irskými úřady vycházející z odhadu tržní hodnoty počítané podle průměru najetých kilometrů a opotřebení vozidla. Ke konečnému stanovení výše registračního poplatku by docházelo později v okamžiku vývozu a vedlo by k vrácení nebo k dodatečné platbě podle toho, zda by se prodejní cena na volném trhu v okamžiku vývozu ukázala vyšší či nižší, než cena zohledněná v okamžiku převodního výběru poplatku. V případě vyšší hodnoty na volném trhu by mohl být v zásadě v případě krátkodobého pronájmu vyměřen dodatečný poplatek dvěma různými dlužníky, tedy pronajímateli a nájemci, a v případě nutnosti by mohlo dojít k zabavení vozidla. Takový systém, přestože je založený na odhadech vyžadujících pozdější změny, by nebyl více nespravedlivým nebo nerovným, než systém, který jako v projednávaném případě neobsahuje žádné snížení.

Kromě toho jsou argumenty Irska uvádějící praktické obtíže nekonzistentní. Pokud se Irsko obává nebezpečí, že by nájemce zůstal na irském území delší dobu, není nezbytné uchýlovat se k exteritoriálnímu výkonu, neboť vozidlo, které zůstane v Irsku po uplynutí nájemní smlouvy, nadále zůstává na území tohoto členského státu. Nic nebrání Irsku, aby vyžadovalo k okamžiku registrace vozidla důkaz o omezeném trvání smlouvy, například žádostí o kopii této smlouvy, a následně provádělo kontroly týkající se registrace, jakož i dodržení dalších příslušných finančních a správních povinností, jakými jsou například povinnost vás platit každoroční daně a pojištění motorových vozidel.

Co se týče administrativního poplatku, má Komise za to, že je nepřiměřené vyžadovat po občanech Unie, kteří si pronajmou nebo na leasing pořídí vozidlo na krátké období, aby se podíleli na investičních nákladech nezbytných k zavedení mechanismu vrácení poplatku při vývozu, zejména k financování nákladů na technické kontroly, kterými je toto vrácení podmíněno. Zohlednění doby užívání by umožnilo zabránit tomu, aby byla vozidla podrobována obtížným postupům technické kontroly, jakož i značným nákladům, které tyto postupy přinášejí.

Irsko uvádí, že systém registračního poplatku plně vyhovuje požadavkům článku 56 SFEU, jak je vykládá Soudní dvůr, neboť konkrétní poplatek zaplaceného poplatku se vrací v okamžiku

vývozu a od 1. ledna 2016 je toto vrácení doplněno vyplacením úroků a podléhá zaplacení toliko nízkého administrativního poplatku ve výši 100 eur, který ani nepokrývá administrativní náklady vynakládané Irskem k uskutečňování systému vrácení při vývozu. Systém registračního poplatku je tudíž odvodňující i přímý.

53

V tomto ohledu zaprvé článek 56 SFEU, jak je vykládán Soudním dvorem, nezakazuje zavedení režimu vrácení poplatku při vývozu, které nejsou v případě přeshraničním dodávkám diskriminační a v rámci nichž jsou všechna omezení přeshraničního pohybu odvodňující a přímá vzhledem k povaze dotčeného režimu poplatků. Tento článek nezbytně nevyžaduje režim vynětí stanovených dopravy a na základě poměrného systému.

54

Judikatura Soudního dvora byla přijata v kontextu vnitrostátních systémů vylučujících jakékoli vrácení poplatku při vývozu (rozsudky ze dne 21. března 2002, Cura Anlagen, C-451/99, EU:C:2002:195, a ze dne 23. února 2006, Komise v. Finsko, C-232/03, nezveřejněný, EU:C:2006:128; usnesení ze dne 27. března 2006, van de Coevering, C-242/05, EU:C:2006:430, a ze dne 22. května 2008, Ilhan, C-42/08, nezveřejněné, EU:C:2008:305; rozsudek ze dne 26. dubna 2012, van Putten, C-578/10 a C-580/10, EU:C:2012:246) nebo vnitrostátních systémů, které, třebaže takové vrácení stanovily, počítaly jeho výši na základě doby užívání vozidla na území státu a vylučovaly platbu úroků (usnesení ze dne 29. září 2010, VAV-Autovermietung, C-91/10, nezveřejněné, EU:C:2010:558).

55

Soudní dvůr přitom nikdy neprohlásil, že by byl samotný režim vrácení poplatku při vývozu zásadně neslučitelný s článkem 56 SFEU. Naopak v usnesení ze dne 27. března 2006, van de Coevering (C-242/05, EU:C:2006:430), a v rozsudku ze dne 26. dubna 2012, van Putten (C-578/10 až C-580/10, EU:C:2012:246), podle Irska uznal, že, pokud jde o zdanění vozidel, jež jsou pronajata nebo jsou předmětem leasingu, může být vhodně nastavený režim vrácení poplatku v souladu se zásadou proporcionality.

56

Dále na rozdíl od věcí, ve kterých byla vydána rozhodnutí uvedená v bodě 54 tohoto rozsudku, je základ daně v případě registračního poplatkové povinnosti závislý nikoli na době stráveném v Irsku, ale na jeho stavu a počtu ujetých kilometrů. Je proto nemožné v okamžiku dovozu přesně stanovit výši vrácení poplatku při vývozu a ex ante v každém jednotlivém případě vypočítat skutečně splatný registrační poplatek.

57

Zadruhé úprava systému registračního poplatku ve smyslu doporučeném Komisí by znamenala podstatnou změnu podmínek výběru tohoto poplatku a vedla zejména k nahrazení prodejní ceny vozidla na volném trhu jakožto základu pro výpočet poplatku dobou užívání vozidla na irské silniční síti nebo jeho přítomností na irském území.

58

Nejprve je přitom třeba uvést, že aťkoli zdanění vozidel není harmonizováno a členské státy si zachovávají svobodu jednat v tomto směru, snaží se Komise prostřednictvím tohoto řízení harmonizovat základ pro výpočet registračních poplatků v členských státech. Dále platí, že

úelem a výsledkem Irskem zvoleného základu pro výpočet je, aby poplatek za vozidla odpovídal jejich skutečnému užívání. Je tak v souladu s judikaturou Soudního dvora, kdežto zavedení metody výpočtu ex ante na základě předpokládaného spíše než skutečného užívání není konzistentní. Vrazení poplatku zaplaceného registračního poplatku spolu s úroky při vývozu má zaručit, aby poplatník zaplatil právě správnou výši poplatku a nebyl finančně znevýhodněn za uhrazení plné výše dopadu. A nakonec článek 56 SFEU nezavazuje členské státy k zavedení stejné výše poplatku osobám, které intenzivně používají své vozidlo, a těm, které je používají jen velmi málo, pod záminkou, že délka leasingu je stejná, a okolnost, podle níž je teoreticky možné nahradit zohlednění skutečného užívání a stavu vozidla při vývozu vynášeným dopadem na základě doby užívání, je v tomto smyslu bez významu, stejně jako případná existence daňového režimu v jiných členských státech založeného na době užívání.

59

Zatím by úprava systému registračního poplatku ve smyslu doporučeném Komisí bránila uskutečnění cíle sledovaných tímto poplatkem v Irsku. Tyto cíle spočívají zprvu v kompenzaci vnějších vlivů používání vozidel, jako jsou společenské náklady ve smyslu silniční infrastruktury, řízení provozu, záchranné služby, služby registrace, jakož i kompenzaci útržiny na životní prostředí ve smyslu znečištění ovzduší a hluku. Dále má být registrační poplatek úměrný tržní hodnotě vozidla a nakonec má podpořit nákup vozidel ohleduplných k životnímu prostředí.

60

Začtvrté zavedení systému navrhovaného Komisí, který zahrnuje převodní odhad následovaný kompenzační platbou při vývozu, by obnášelo nebezpečí ztráty daňových příjmů a vedlo ke značným praktickým obtížím, neboť podrobení vozidel těm samým technickým kontrolám by vedlo k další administrativní zátěži, jakož i k nákladům na přeshraniční leasing vozidel.

61

Zapáté Irsko připomíná, že neexistuje žádná povinnost registrovat vozidlo na irském území po dobu 30 dní, což má za následek vyloučení registračního poplatku u obzvláště krátkých pronájmů. Dodává každopádně, že tento poplatek je relativně nízký, neboť převodní výše je 2,5krát – a nikoli 11krát, jak chybně tvrdí Komise – vyšší než konečná částka. Kromě toho není pro posouzení dopadu registračního poplatku vhodné odkazovat na nejvíce znečišťující třídy vozidel, neboť jednak tato vozidla nejsou běžná a jednak výše registračního poplatku je nastavena tak, že se nejvyšší poplatky uplatní na tento typ vozidel, jejichž dopad na životní prostředí je nejvýznamnější.

62

Zašesté Irsko zdrazňuje, že stanovení výše administrativního poplatku na 500 euro bylo spojeno s nezbytností pokrýt některé ze značných převodních nákladů vzniklých při zavedení režimu vrácení poplatku při vývozu, a dodává, že tato částka byla snížena na 100 euro. Soudní dvůr přitom rozhodl podle rozsudku ze dne 7. dubna 2011, Tatu (C-402/09, EU:C:2011:219), že za poskytnutí služeb mohou být vyžadovány rozumné administrativní poplatky, jestliže nejsou pro spotřebitele nepřiměřeně vysoké a nevytváří neodvratnou překážku k přístupu ke službám, aniž by zároveň rozhodl, že poplatky, které musí poplatník nést, nepřesahují náklady na úkony související se znaleckým posudkem.

Závěry Soudního dvora

– K relevantnímu irskému právnímu rámci

63

Z ustálené judikatury Soudního dvora připomínané v bodě 35 tohoto rozsudku vyplývá, že se existence nesplnění povinnosti musí posuzovat vzhledem ke stavu, v němž se řecký stát nacházel v době, kdy uplynula lhůta stanovená v odvodném stanovisku, a následné změny nemůže Soudní dvůr vzít v úvahu.

64

Proto, jelikož Komise vyzvala Irsko, aby vyhovělo doplňujícímu odvodnému stanovisku ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení, a vzhledem k tomu, že uvedené stanovisko bylo tomuto řeckému státu oznámeno dne 27. února 2015, musí být existence porušení povinnosti v projednávaném případě posuzována vzhledem ke stavu řeckého státu, v němž se nacházel k datu 27. dubna 2015.

65

V tomto ohledu je nejprve mezi účastníky řízení nesporné, že na základě irských právních předpisů účinných k tomuto datu byly osoby s bydlištěm v Irsku pověřeny si v Irsku užívat vozidlo, které měly k dispozici na základě nájemní smlouvy nebo prostřednictvím leasingu u společnosti se sídlem v jiném řeckém státě, povinny uhradit při registraci tohoto vozidla v Irsku registrační poplatek v plné výši, i když byla doba užívání uvedeného vozidla daná a dopředu známá na základě smlouvy.

66

Dále ze spisu vyplývá, že čl. 135 D odst. 2 písm. b) zákona o financích z roku 1992 stanovoval, že výše registračního poplatku, která se má vrátět, se vypočítá pomocí jednoho nebo vícero vzorců a jiných prostředků výpočtu, které mohou být stanoveny příslušným ministerstvem prostřednictvím jím přijatých prováděcích ustanovení na základě článku 141 tohoto zákona. Z uvedeného čl. 135 D odst. 2 písm. b) tedy vyplývá, že i když mohl být princip vyplácení úroků v případě vrácení části registračního poplatku považován za v zásadě daný, toto ustanovení nemohlo mít samo o sobě právní účinky umožňující vrácení poplatku registračního poplatku spolu s úroky, a že účinné provedení ustanovení o výplatě úroků vyžadovalo přijetí prováděcích opatření irskými úřady.

67

Přitom tato prováděcí opatření obsažená v prováděcím nařízení z roku 2015 byla přijata až 17. prosince 2015 a nabyla účinnosti až 1. ledna 2016, tj. po uplynutí lhůty stanovené v doplňujícím odvodném stanovisku.

68

K posouzení tvrzeného porušení povinnosti je tedy třeba zohlednit systém vrácení registračního poplatku, který neobsahoval žádný mechanismus výplaty úroků.

69

Nakonec s ohledem na judikaturu připomínanou v bodě 35 tohoto rozsudku není skutečnost, že byla výše administrativního poplatku, která v době uplynutí lhůty stanovené v doplňujícím odvodném stanovisku činila 500 euro, snížena s účinností od 1. ledna 2016 na 100 euro, relevantní. Proto je třeba pro posouzení existence tvrzeného porušení povinnosti přihlížet k

systému vrácení registračního poplatku zahrnujícího platbu administrativního poplatku ve výši 500 euro.

– K žalobnímu důvodu týkajícímu se platby registračního poplatku dopědu v plné výši

70

V prvním žalobním důvodu Komise uvádí, že Irsko tím, že stanovilo povinnost dopědu zaplatit registrační poplatek v plné výši odpovídající konečné registraci bez ohledu na předpokládanou skutečnou dobu užívání vozidla v Irsku dovozeného do tohoto členského státu, porušilo článek 56 SFEU, neboť taková povinnost, i když je spojena s možností vrácení poplatku, není primárně cíli sledovanému tímto poplatkem v případě, kdy je doba leasingu nebo pronájmu jasně daná a dopědu známá.

71

V tomto ohledu je třeba připomenout, že s výhradou některých výjimek, které jsou pro projednávanou věc irelevantní, nebylo zdanění vozidel na úrovni Unie harmonizováno. členské státy mají tedy volnost vykonávat daňovou pravomoc v této oblasti za podmínky, že ji vykonávají v rámci dodržování unijního práva (rozsudek ze dne 21. listopadu 2013, X, C-302/12, EU:C:2013:756, bod 23 a citovaná judikatura).

72

Podle ustálené judikatury Soudního dvora může členský stát při příležitosti registrace zdanit vozidlo dané k dispozici osobě, která v něm má bydliště, společností usazenou v jiném členském státě, je-li toto vozidlo určeno k trvalému hlavnímu užívání na území prvního členského státu nebo je-li tímto způsobem skutečně užíváno (usnesení ze dne 27. června 2006, van de Coevering, C-242/05, EU:C:2006:430, bod 24 a citovaná judikatura).

73

Naproti tomu, pokud nejsou splněny podmínky uvedené v předchozím bodě, je vazba na území prvního členského státu slabší, takže je nezbytné jiné odvodnění daně (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 15. září 2005, Komise v. Dánsko, C-464/02, EU:C:2005:546, bod 79, a ze dne 26. dubna 2012, van Putten, C-578/10 až C-580/10, EU:C:2012:246, bod 47, a usnesení ze dne 27. června 2006, van de Coevering, C-242/05, EU:C:2006:430, bod 26).

74

Za předpokladu, že takové odvodnění může být vysvětleno naléhavým důvodem obecného zájmu, bude ještě třeba, aby předemtná daň byla v souladu se zásadou proporcionality (v tomto smyslu viz usnesení ze dne 27. června 2006 van de Coevering, C-242/05, EU:C:2006:430, body 22 a 27, a rozsudek ze dne 26. dubna 2012, van Putten, C-578/10 až C-580/10, EU:C:2012:246, bod 53).

75

V projednávaném případě ze spisu vyplývá, že v souladu s irskými právními předpisy musí osoba s bydlištěm v Irsku, která dováží do Irska vozidlo, do 30 dnů následujících po příjezdu tohoto vozidla na irské území toto vozidlo zaregistrovat a uhradit příslušný registrační poplatek. Tento poplatek se podle článků 132 a 133 zákona o financích z roku 1992 počítá na základě prodejní ceny vozidla na volném trhu a jeho úrovně emisí oxidu uhličitého. Ze spisu rovněž vyplývá, že tento poplatek může, pokud jde o nejvíce znečišťující vozidla, dosahovat 36 % jejich prodejní

ceny na volném trhu.

76

Taková povinnost registrace a úhrady registračního poplatku v plné výši se vztahuje také na osoby s bydlištěm v Irsku, které do Irska dovezou vozidlo, jež je pronajato nebo předmětem leasingu v jiném členském státě, a to i pokud je doba pronájmu nebo leasingu omezená a dopředu známá. Mezi ústavníky řízení je nesporné, že délka smlouvy o pronájmu či leasingu není při výpočtu výše poplatku zohledněna.

77

Osoby s bydlištěm v Irsku, které si pronajmou nebo na leasing pořídí vozidlo v jiném členském státě, byť na omezenou a dopředu známou dobu, tedy musí zaplatit tentýž poplatek, jako poplatek hrazený v případě konečného dovozu vozidla.

78

Taková povinnost může uinit pronájem nebo leasing vozidel u společností se sídlem v jiném členském státě dražším, než kdyby byla smlouva o pronájmu či leasingu uzavřena se společností se sídlem v Irsku, zejména s ohledem na diskriminační charakter takové povinnosti, pokud jde o amortizaci příslušného poplatku, v neprospěch leasingových společností nebo společností poskytujících pronájem vozidla se sídlem v jiném členském státě (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. března 2002, Cura Anlagen, C-451/99, EU:C:2002:195, bod 69, a usnesení ze dne 29. září 2010, VAV-Autovermietung, C-91/10, nezveřejněné, EU:C:2010:558, bod 20).

79

Na vozidla, jež jsou pronajata nebo předmětem leasingu u společností se sídlem v Irsku, se sice také vztahuje povinnost zaplatit registrační poplatek při jejich první registraci v Irsku. Nicméně, i když lze mít za to, že se část tohoto poplatku může odrazit v ceně pronájmu nebo leasingu vozidel, jež jsou pronajata nebo předmětem leasingu u společností se sídlem v Irsku, pravdou zůstává, že pokud jde o vozidla, jež jsou pronajata nebo předmětem leasingu u společností se sídlem v jiném členském státě, musí být registrační poplatek zaplacen v plné výši.

80

Závěr, podle něhož může povinnost zaplatit registrační poplatek uinit pronájem nebo leasing vozidel u společností se sídlem v jiném členském státě dražší, než v případě společností se sídlem v Irsku, není zpochybněn skutečností, že v souladu s článkem 135 D zákona o financích z roku 1992 může být část registračního poplatku za podmínek stanovených v tomto článku vrácena.

81

I když totiž Irsko zpochybňuje některé výpočty Komise, připouští, že výše povodně vybraného registračního poplatku může představovat více než dvojnásobek výše konečné splatného registračního poplatku po vrácení. Jak přitom uvádí generální advokát v bodě 42 svého stanoviska, takové řešení je spojeno se zmrazením značných finančních prostředků a představuje velkou finanční nevýhodu pro osobu povinnou k poplatku.

82

Povinnost zaplatit dopředu registrační poplatek v plné výši, může odradit osoby s bydlištěm v Irsku od využívání služeb pronájmu nebo leasingu vozidel nabízených poskytovateli usazenými v

jiných členských státech, a tyto poskytovatele od nabízení služeb pronájmu nebo leasingu vozidel osobám s bydlištěm v Irsku. Taková povinnost tedy zakládá omezení volného pohybu služeb v zásadě zakázané článkem 56 SFEU.

83

Pokud jde o otázku, zda je takové omezení odůvodněné, je třeba poukázat na to, že situace, kterých se týká projednávaná žaloba, v nichž je délka pronájmu nebo leasingu omezená a dopředu známá, odpovídá z velké části tomu, kdy vozidlo nemá být, ani ve skutečnosti není, na území členského státu trvale užíváno.

84

Smlouvy o pronájmu nebo leasingu sice mohou být prodlouženy, čímž se v takovém případě užívání vozidel, jež jsou pronajata nebo předmětem leasingu v jiném členském státě než Irsku, přiblíží trvalému užívání vozidel na irském území. Nicméně, jak uvádí generální advokát v bodě 57 svého stanoviska, irské právní předpisy nerozlišují podle doby trvání nebo obsahu smlouvy, která je základem pro užívání vozidla na irském území, což by umožnilo uplatnit registrační poplatek v plné výši pouze na situace, které se blíží trvalému užívání. Kromě toho, jak správně připomněla Komise, nelze vycházet z toho, že bude smlouva na dobu určitou prodloužena.

85

Co se týče odůvodnění uvedeného omezení volného pohybu služeb, Irsko zaprvé uvádí, že volba daňového základu registračního poplatku jakož i podmínek jeho uplatnění spadá v případě neexistence harmonizace zdanění vozidel na úrovni Unie do jeho daňové suverenity, a že se její Komise svou žalobou snaží donutit k úpravě těchto prvků za účelem dosažení harmonizace daňového základu týkajícího se vozidel na úrovni Unie.

86

Přitom, jak vyplývá z judikatury připomínané v bodě 71 tohoto rozsudku, i když členské státy mají volnost vykonávat daňovou pravomoc v oblasti zdanění vozidel, jsou povinny ji vykonávat v souladu s unijním právem.

87

Skutečnost, že zdanění vozidel spadá do pravomoci Irska, tedy nemůže odůvodnit omezení volného pohybu služeb.

88

Zadruhé, pokud jde o cíle dotčeného registračního poplatku, jak jsou připomínány v bodě 59 tohoto rozsudku, je třeba uvést, že cíle směřující k vyrovnání nákladů týkajících se silniční infrastruktury, řízení provozu, záchranných služeb a služeb registrace, které s sebou nese užívání vozidel, jež podle Irska představují základ zavedení tohoto poplatku, neodvodňují povinnost zaplatit dopředu registrační poplatek v plné výši bez ohledu na dobu užívání vozidla v Irsku.

89

Cíle ?ist? hospodá?ské povahy totiž nemohou p?edstavovat naléhavý d?vod obecného zájmu od?vod?ující omezení volného pohybu služeb (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 15. dubna 2010, CIBA, C?96/08, EU:C:2010:185, bod 48 a citovaná judikatura, a ze dne 24. b?ezna 2011, Komise v. Špan?lsko, C?400/08, EU:C:2011:172, bod 74).

90

Naproti tomu mezi naléhavými d?vody obecného zájmu uznanými Soudním dvorem je ochrana životního prost?edí (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 11. b?ezna 2010, Attanasio Group, C?384/08, EU:C:2010:133, bod 50 a citovaná judikatura, a ze dne 24. b?ezna 2011, Komise v. Špan?lsko, C?400/08, EU:C:2011:172, bod 74). Obecným zájmem m?že být zejména odrazení od pronájmu nebo leasingu vozidel s vysokou spot?ebou pohonných hmot (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. b?ezna 2002, Cura Anlagen, C?451/99, EU:C:2002:195, bod 68).

91

Je t?eba nicmén? ov?řit, zda irský systém registra?ního poplatku spo?ívající v povinnosti zaplatit tento poplatek v plné výši spolu s mechanismem vrácení poplatku dodr?uje zásadu proporcionality.

92

V tomto ohledu je t?eba úvodem jako neopodstatn?ný zamítnout argument Irska, podle n?hož umož?uje judikatura Soudního dvora, konkrétn? usnesení ze dne 27. ?ervna 2006, van de Coevering (C?242/05, EU:C:2006:430), jakož i rozsudek ze dne 26. dubna 2012, van Putten (C?578/10 až C?580/10, EU:C:2012:246), dojít v projednávané v?ci k záv?ru, že byla dodržena zásada proporcionality.

93

Sta?í totiž uvést, že tato soudní rozhodnutí byla vydána v kontextu vnitrostátních systém?, které p?i vývozu vozidla z dot?eného ?lenského státu neupravovaly vrácení registra?ního poplatku.

94

Nelze proto ?íci, že Soudní dv?r v uvedených rozhodnutích rozhodl o otázce, zda vnitrostátní právní p?edpisy, které ukládají platbu registra?ního poplatku v plné výši bez ohledu na dobu, po kterou je na území dot?eného ?lenského státu vozidlo, jež je pronajato nebo p?edm?tem leasingu v jiném ?lenském stát?, užíváno, a zároveň upravují možnost vrácení ?ásti poplatku na konci užívání vozidla na tomto území, dodr?ují zásadu proporcionality, nebo? tato otázka nebyla v uvedených rozhodnutích Soudním dvorem zkoumána.

95

Naproti tomu, jak ostatn? p?ipouští Irsko, Soudní dv?r se v usnesení ze dne 29. zá?í 2010, VAV-Autovermietung (C?91/10, nezve?ejn?né, EU:C:2010:558), vyslovil k souladu vnitrostátní právní úpravy, na základ? které je osoba, která má bydlišt? nebo je usazena v ur?itém ?lenském stát?, jež v tomto ?lenském stát? používá vozidlo registrované a pronajaté v jiném ?lenském stát?, povinna p?i prvním použití tohoto vozidla na silnicích prvního ?lenského státu odvést da? v plné výši, p?i?emž p?eplatek vypo?tený v závislosti na dobu, po kterou trvalo používání uvedeného vozidla na t?chto silnicích, je vrácen bez úrok? poté, co toto užívání skon?ilo, s unijním právem. Po p?ipomenutí, že k tomu, aby byla výše takového poplatku v souladu se zásadou proporcionality, musí být vypo?ítána se zohledn?ním délky smlouvy o pronájmu dot?eného vozidla nebo doby jeho užívání na dot?ené silni?ní síti, a po konstatování, že v uvedené v?ci tato právní

úprava ukládá zaplacení dotčeného poplatku v plné výši, aniž by byla zohledněna délka smlouvy o pronájmu vozidla či doba jeho užívání na silniční síti dotčeného členského státu, přitom Soudní dvůr rozhodl, že dotčená právní úprava není v souladu s unijním právem, zejména s články 56 až 62 SFEU (v tomto smyslu viz usnesení ze dne 29. září 2010, VAV-Autovermietung, C-91/10, nezveřejněné, EU:C:2010:558, body 26, 27 a 30).

96

V projednávaném případě se výše registračního poplatku, jak vyplývá ze spisu, počítá na základě prodejní ceny vozidla na volném trhu v okamžiku dovozu, jakož i jeho úroveň emisí oxidu uhličitého.

97

Z toho vyplývá, že v okamžiku dovozu směřuje irský systém registračního poplatku k dosažení cíle ochrany životního prostředí prostřednictvím použití poplatkové sazby závislé na úrovni emisí oxidu uhličitého. V tomto rozsahu je takový systém vhodný k dosažení tohoto cíle tím, že odrazuje od pronájmu nebo leasingu vozidla s vysokou spotřebou pohonných hmot.

98

Naproti tomu je v okamžiku registrace výše registračního poplatku určena bez ohledu na dobu užívání vozidla, a pokud jde o vozidla dovozená z jiného členského státu, nezávisle na konečné či dočasné povaze tohoto dovozu.

99

Za těchto podmínek, pokud jde o vozidla, jež jsou pronajata nebo jsou předmětem leasingu u společnosti se sídlem v jiném členském státě na dopředu danou a známou dobu, jde povinnost uhradit registrační poplatek v plné výši nad rámec toho, co je nezbytné k dosažení cíle ochrany životního prostředí. Tato vozidla, jejichž užívání na irském území je předvídáno na omezenou dobu, jsou totiž v okamžiku registrace poplatná na základě jejich případného znečišťujícího vlivu, jako by se jednalo o vozidla užívaná v Irsku trvale a dlouhodobě. Přitom je-li doba jejich užívání na irském území omezená a dopředu známá, mohlo by méně omezující opatření spočívat ve výběru registračního poplatku v poměru k této délce užívání.

100

Irsko nicméně uvádí, že úelem a výsledkem jeho systému registračního poplatku je, aby poplatek za vozidla odpovídal jejich skutečnému užívání na irském území, jak má být vyžadováno judikaturou Soudního dvora vyplývající z usnesení ze dne 27. června 2006, van de Coevering (C-242/05, EU:C:2006:430, bod 29).

101

V tomto ohledu je však třeba poukázat na to, že jak uvádí Komise, systém, který by v okamžiku registrace stanovil výběr poplatku poměrného k době užívání vozidla dovozeného do Irska určené smlouvou o pronájmu nebo leasingu, by neměl vliv na možnost Irska stanovit, aby byla výše poplatku v okamžiku vývozu vozidla předmětem úpravy ve formě např. vrácení poplatku či žádosti o doplatek se zohledněním hodnoty uvedeného vozidla na volném trhu k tomuto okamžiku v závislosti zejména na jeho stavu a počtu najetých kilometrů v Irsku během období, na které se dotčená smlouva vztahuje.

Proto by zavedení dodatečného faktoru odpovídajícího době předpokládaného užívání na irském území k okamžiku převodní platby registračního poplatku umožnilo dosáhnout sledovaného cíle ochrany životního prostředí prostřednictvím méně omezujícího opatření, aniž by byl zpochybněn základ daně tvořený hodnotou vozidla na volném trhu a jeho úrovní emisí oxidu uhličitého.

Irsko však tvrdí, že zavedení systému založeného na převodní platbě registračního poplatku pomůže k předpokládané době užívání vozidla na irském území následovaného kompenzační platbou při vývozu by s sebou neslo nebezpečí ztráty daňových příjmů a vedlo by ke značným praktickým obtížím zejména z důvodu nemožnosti stanovit v okamžiku dovozu přesnou výši vratky při vývozu, jakož i z důvodu toho, že skutečné užívání vozidla se může značně lišit od zamýšleného užívání. V případě, kdy by se převodně vybraný registrační poplatek ukázal nedostatečným, ale vozidlo už by bylo vyvezeno z Irska, by se totiž pronajímatel a vlastník tohoto vozidla mohli dostat mimo místní příslušnost tohoto členského státu v dané oblasti. Navíc vzhledem k tomu, že by zavedení systému navrhovaného Komisí vyžadovalo provedení téže technické kontroly, jako je tomu nyní, a následně vedlo ke stejným administrativním nákladům, hrozilo by, že v případě, kdy bude nutné uhradit doplatek k registračnímu poplatku, budou se některé poplatníci pokoušet tímto nákladům, jakož i doplatkům, vyhnout tím, že irským úřadům neoznámí prodloužení smlouvy o pronájmu nebo o leasingu.

V tomto ohledu je třeba nicméně nejprve připomenout, že na základě ustálené judikatury Soudního dvora nepatří nezbytnost předcházet snížení daňových příjmů k naléhavým důvodům obecného zájmu, které mohou odvodnit omezení volného pohybu služeb (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. prosince 2010, Tankreederei I, C-287/10, EU:C:2010:827, bod 27 a citovaná judikatura). Stejně tak nemohou administrativní obtíže samy o sobě dostatečně odvodnit existenci překážek volnému pohybu služeb (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 4. března 2004, Komise v. Francie, C-334/02, EU:C:2004:129, bod 29; ze dne 14. září 2006, Centro di Musicologia Walter Stauffer, C-386/04, EU:C:2006:568, bod 48; ze dne 27. listopadu 2008, Papillon, C-418/07, EU:C:2008:659, bod 54, a ze dne 9. října 2014, van Caster, C-326/12, EU:C:2014:2269, bod 56).

Dále je třeba zdůraznit, že jak výpočet registračního poplatku, který má být vybrán, tak registračního poplatku, který má být vrácen, jak je upraven zákonem o financích z roku 1992, je založen na řádně standardizovaných faktorech. Proto nic nebrání Irsku zohlednit předpokládanou dobu užívání na irském území na základě téhož standardizovaného systému podle toho, zda je tato předpokládaná doba užívání krátká, střední nebo dlouhá.

Pokud jde o obavu Irska, že po uplynutí smlouvy o pronájmu nebo leasingu bude dop?edu skute?n? zaplacený registra?ní poplatek nižší, než ten nakonec splatný, je t?eba uvést, že se povinnost zaplatit registra?ní poplatek vztahuje na osoby s bydlišt?m v Irsku a z tohoto d?vodu jsou argumenty Irska týkající se p?ípadné nemožnosti vymoci poplatek neopodstatn?né. Krom? toho mohou být zvážena jiná opat?ení, jako nap?. povinnost ohlášení p?ípadného prodloužení smlouvy o pronájmu nebo leasingu ?i ?asov? omezená registrace na dobu zamýšleného užívání.

107

Vzhledem ke všemu výše uvedenému je t?eba konstatovat, že irské právní p?edpisy tím, že stanovují povinnost dop?edu zaplatit registra?ní poplatek v plné výši, jdou bez ohledu na skute?nost, že upravují vrácení ?ásti zaplaceného poplatku, nad rámec toho, co je nezbytné k dosažení cíle ochrany životního prost?edí a zejména k odrazení od pronájmu ?i leasingu vozidel s vysokou spot?ebou pohonných hmot.

108

Proto je t?eba uzav?ít, že Irsko tím, že stanovilo povinnost dop?edu zaplatit registra?ní poplatek v plné výši odpovídající kone?né registraci, bez ohledu na p?edpokládanou skute?nou dobu užívání vozidla v Irsku dovezeného do tohoto ?lenského státu, porušilo povinnosti, které pro n?j vyplývají z ?lánku 56 SFEU, nebo? taková povinnost, i když je spojená s možností vrácení poplatku, není p?im??ená cíli sledovanému tímto poplatkem v p?ípad?, kdy je doba leasingu nebo pronájmu daná a dop?edu známá.

– K žalobnímu d?vodu týkajícímu se stanovení nep?im??ených podmínek pro vrácení registra?ního poplatku

109

V druhém žalobním d?vodu Komise uvádí, že zavedením nep?im??ených podmínek pro vrácení registra?ního poplatku, jenž musí být zaplacen dop?edu v plné výši, porušilo Irsko ?lánek 56 SFEU.

110

Krom? toho, co bylo p?ipomenuto v bod? 35 tohoto rozsudku, je t?eba úvodem zd?raznit, že p?ezkum tohoto druhého žalobního d?vodu si zachovává význam z pohledu opat?ení, která bude Irsko povinno p?ijmout jako d?sledek tohoto rozsudku, pokud jde o opodstatn?nost žalobního d?vodu týkajícího se povinnosti p?edem zaplatit registra?ní poplatek v plné výši v p?ípadech, kdy je do?asná doba leasingu daná a dop?edu známá.

111

Za t?chto okolností, jak bylo konstatováno v bod? 82 tohoto rozsudku, m?že povinnost zaplatit registra?ní poplatek dop?edu v plné výši odradit osoby s bydlišt?m v Irsku od využívání služeb pronájmu nebo leasingu vozidel nabízených poskytovateli usazenými v jiných ?lenských státech, a tyto poskytovatele od nabízení služeb pronájmu nebo leasingu vozidel osobám s bydlišt?m v Irsku.

112

Přitom existuje-li řízení o vrácení takového poplatku, samotné nepřímé podmínky v rámci tohoto řízení mohou mít stejný odrazující účinek, nezávisle na tom, zda dohazná délka leasingu nebo pronájmu může být jasně dána a dopředu známá.

113

V projednávaném případě se Komise mezi podmínkami pro vrácení registračního poplatku stanovenými v článku 135 D zákona o financích z roku 1992 zaměřuje zejména na absenci platby úroků a existenci dodatečných nákladů spojených s technickou kontrolou vozidla a administrativním poplatkem ve výši 500 eur.

114

Pokud jde zprv o tvrzení Komise, podle něhož bylo ke dni uplynutí lhůty stanovené v doplňujícím odvodném stanovisku vrácení registračního poplatku uskutečováno bez úroků, zpochybňuje Irsko opodstatnost tohoto tvrzení a v této souvislosti odkazuje na čl. 135 D odst. 2 písm. b) zákona o financích z roku 1992, ve znění zákona o financích z roku 2014, který podle uvedeného ílenského státu umožňoval výplatu úroků.

115

V tomto ohledu však staří připomenout, jak bylo konstatováno v bodech 66 a 67 tohoto rozsudku, že i když uvedené ustanovení upravovalo zásadu vyplácení úroků v případě vrácení části registračního poplatku, vyžadovalo účinné provedení této zásady přijetí prováděcích opatření, a tato opatření nabyla účinnosti po uplynutí lhůty stanovené v doplňujícím odvodném stanovisku.

116

Argumenty Irska týkající se existence režimu vrácení registračního poplatku s úroky k datu rozhodnému pro posouzení nesplnění povinnosti jsou proto zcela nepodložené.

117

Jelikož Irsko nezpochybňuje žalobní důvod Komise v rozsahu, v němž se týká nepřímé povahy vrácení poplatku bez úroků, je třeba tomuto žalobnímu důvodu v uvedeném rozsahu vyhovět. Systém založený na předpokladu, podle něhož bude část předvodně uhrazeného registračního poplatku představovat přeplatek a bude muset být vrácena, aniž by stanovoval platbu úroků z čehož částek, totiž neumožňuje zmírnit finanční nevýhodu vyplývající z úhrady poplatku v plné výši předem. Absence úroků tedy nerespektuje zásadu proporcionality.

118

Co se týče zadruhé nákladů na povinnou technickou kontrolu, kterou musí vozidlo podstoupit při vývozu, a zaplacení částky 500 eur jakožto administrativního poplatku v řízení o vrácení poplatku, je třeba uvést, že Komise svá tvrzení o nepřímé povaze nákladů na technickou kontrolu konkrétním způsobem neodvodňuje.

119

Proto je třeba se omezit na přezkum tvrzení týkajícího se nepřímé povahy výše administrativního poplatku stanoveného na 500 eur.

120

V tomto ohledu je třeba uvést, že povinnost zaplatit částku 500 eur jako administrativní poplatek může odradit poplatníka od zahájení řízení o vrácení poplatku, a je tedy v rozporu s účelem takového řízení.

121

Ažkoli, jak uvádí Irsko, nelze vyloučit, že za individuálně poskytnutou službu může být žádána od poplatníka platba, tento členský stát netvrdí, že částka 500 euro odpovídá nákladům s takovou službou spojenými a omezuje se na odvodnění uvedené částky celkovými náklady spojenými se zavedením systému vrácení poplatku.

122

Přitom, jak uvádí generální advokát v bodě 66 svého stanoviska, pokud členský stát zorganizuje výbor registračního poplatku takovým způsobem, že vrácení jeho části je v některých situacích nevyhnutelné, nemohou být náklady spojené s organizací tohoto systému financovány z částek dlužených osobám s nárokem na vrácení daní.

123

Proto ani existence srážky 500 euro jakožto administrativních výdajů z částky registračního poplatku, která má být vrácena, nerespektuje zásadu proporcionality.

124

Proto je třeba určit, že Irsko tím, že neupravilo výplatu úroků při vrácení registračního poplatku a jakožto administrativní výdaje sráželo 500 eur z částky registračního poplatku, která měla být vrácena, porušilo povinnosti, které pro něj vyplývají z článku 56 SFEU.

K nákladům řízení

125

Podle čl. 138 odst. 1 jednacího řádu Soudního dvora se účastník řízení, který nemohl úspěch ve věci, uložit náhradu nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který mohl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a Irsko nemohlo ve věci úspěch, je důvodné uložit poslední uvedenému náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

1)

Irsko tím, že stanovilo povinnost dopředu zaplatit registrační poplatek v plné výši odpovídající konečné registraci bez ohledu na předpokládanou skutečnou dobu užívání vozidla v Irsku, které tam bylo dovezeno, i když byla dohazovaná doba leasingu nebo pronájmu jasně daná a dopředu známá, porušilo povinnosti, které pro něj vyplývají z článku 56 SFEU.

2)

Irsko tím, že neupravilo výplatu úroků při vrácení registračního poplatku a jakožto administrativní výdaje sráželo 500 eur z částky registračního poplatku, která měla být vrácena, porušilo povinnosti, které pro něj vyplývají z článku 56 SFEU.

3)

Irsku se ukládá náhrada nákladů řízení.

Podpisy.

(*1) – Jednací jazyk: angličtina.